

alapján adott név: *Seerka Semmen* (seerka = fülbevaló). 8. Gúnynevek: *Märä Ann* (märä = kanca), *Tsitsi Nati* (tsitsi = olcsó pamutszövet). 9. Külső tulajdonság: *Väikene Petra* (väikene = apró). 10. Az elnevezett foglalkozása: *Kirotaja Petra* (kirotaja = tanító). 11. A keresztapa neve. 12. A keresztanya neve. 13. Apai vagy anyai ági rokon keresztneve, ha árvagyermekről van szó. 14. Az após neve után kapott név (névszerű elem): Ivo Vasső *nanne* (Ivo Vasső felesége; az 1. pontot figyelembe véve értelemszerűen ez a fordítása: Ivan fia Vaszilij neje). 15. Az após neve más használatban: *Pirgo Manni* (Manni férjét Otsnak hívták, aki Pirgo fia volt). 16. Észtországi feleség családneve: *Padari Nati*.

A csoportokat áttekintve világossá válik, hogy az 1. és a 3. tekinthető valójában vezetéknevnek, a többi inkább ragadványnév, bár a foglalkozásra, a tulajdonságra utaló nevek éppenséggel lehet(né)nek családnevek is. A 14. pedig erősen körülírás jellegű.

MIZSER LAJOS

Régi bányanevek Szatmárban

PESTY FRIGYES Helynévtárának lejegyzése közben érdekes adatokra bukkantam. Annál is inkább, mivel a névtani irodalom nemigen foglalkozott bányanevekkel. Pedig ez a kategória nem éppen a legújabbak közé tartozik. Előzményként lássuk SZIRMAI SZIRMAY ANTAL, Szathmár vármegye' fekvése, történetei, és polgári esmérete című munkáját, ennek is az I. részét (Budán, 1809.). Ő a következőket sorolja fel: Nagybányán: 1614: *Göntzvár, Kis-Gyepel, Nagy-Gyepel, Fekete bánya* (228); 1674: *Fekete bánya, Haberszak, Göntzvár, Kűszeg, Stomhauz*. Felsőbányán: 1690: *Tudor, Leves, Tomoz, Vonth* (253); 1800: *Szentek, Nagy-Bánya, Csúszó, Leppen, Szent-Mihály, Sz. Háromság, Sz. János, Ökör-bánya, Enteres János, Terőbánya, Péter Deák, Vonti, Gezen, Pokoli-Sz Mihály, Ignátzi, Mathaei, Él-bánya, Sz. Jóbi, Borkút (Borkúti Bánya)* (254).

PESTY adatközlői pedig a következőket tartották fontosnak feljegyezni: *Iloba* (1864): *Hanó és Jakabb*; (1865): „... egy bércz oldal mert van ezen bércz oldalan gazdag bányák melyeket Kis Hanó balint nyitott meg”. „Nagy Hano ezen bércz oldalan vannak igen gazdag arany bányák melyeket Nagy Hanó Balint műveltetett”. Láposbányáról (1864): „...ezen berczekbe (ti. *Czarina gyin szusz, Szekátura, Sestyin*) ércz bányák műveltetnek, – nevei – *Fekete Kisasszony,*

Angedo burg, Fekete Sz: György, Fekete Juliánna, Mercurius, Ludovica, Tüzes patak, O Boldog Asszony, Limpegye, Mártini, Draí König, Rudolf, Fekete Antoni, Tirsza Miháli, Nagy Lapusna, Isten segits, Salvatori, Sárga bánya, Paulai Ferencz". Misztótfaluból: (1864): Zsidó bánya, Máté, Mária Hilf, Stefáni, Ferdinándi, Péter Pál, Nepomuczeni, Kis asszony. A teljesség kedvéért Ugocsában is találtam egyet, mégpedig Turcon (1865): Sz. Imre bánya.

Nem hiszem, hogy a felsoroltak élő nevek lennének, ezért is tartottam fontosnak feljegyezni.

MIZSER LAJOS